

สรุป

คำพิพากษาศาลฎีกาที่เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๗๗๙/๒๕๖๒

พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

ผู้ร้อง

พันตำรวจเอกหรือนาย ก. กับพวก

ผู้คัดค้าน

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๕๒ มาตรา ๕๑

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ศาลอาญาพิพากษาว่า ผู้คัดค้านทั้งสองมีความผิดตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๙ (๑) (๓), ๑๐๘ ทวิ วรรคสอง พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ มาตรา ๕๔, ๗๒ ทรี วรรคหนึ่ง พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. ๒๔๕๖ มาตรา ๑๑๗, ๑๑๘, ๑๑๘ ทวิ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ ตามคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ.๖๕๓/๒๕๕๘ การสร้างฝายบนพื้นที่บุกรุกและดึงน้ำเข้าไปใช้ในกิจการสวนผึ้งรีสอร์ท เป็นการแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ มีลักษณะเป็นการค้า การกระทำของผู้คัดค้านทั้งสองเป็นความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม เป็นความผิดมูลฐาน ตามมาตรา ๓ (๑๕) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ คณะกรรมการธุรกรรมมีคำสั่งที่ ย.๘๗/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๘ ให้อายัดทรัพย์สินรวม ๑๗ รายการ เป็นเงิน ประมาณ ๑๖,๗๕๑,๕๐๕.๔๒ บาท พร้อมดอกผล มีมติให้เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินส่งเรื่องให้ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินดังกล่าวพร้อมดอกผลตกเป็นของแผ่นดิน

ขอศาลมีคำสั่งให้เงินฝากและห้องชุดพักอาศัยรวม ๑๗ รายการ มูลค่าประมาณ ๑๖,๗๕๑,๕๐๕.๔๒ บาท พร้อมดอกผลตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒

ศาลชั้นต้นนัดไต่สวนและประกาศตามกฎหมายแล้ว

ศาลชั้นต้น มีคำสั่งให้ทรัพย์สินรายการที่ ๒ ที่ ๔ ถึงที่ ๗ ที่ ๙ ถึงที่ ๑๑ และที่ ๑๔ ถึงที่ ๑๗ ตามบัญชีรายการทรัพย์สินเอกสารหมาย ร.๑๓ พร้อมดอกผลตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง คืนทรัพย์สินรายการที่ ๑ ที่ ๓ ที่ ๘ ที่ ๑๒ และที่ ๑๓ แก่ผู้คัดค้านทั้งสอง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ

ผู้ร้องและผู้คัดค้านทั้งสองอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ทรัพย์สินรายการที่ ๑ ที่ ๓ ที่ ๘ ที่ ๑๒ และที่ ๑๓ พร้อมดอกผลตามบัญชีรายการทรัพย์สินเอกสารหมาย ร.๑๓ ตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง นอกจากนี้ที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ

ผู้คัดค้านทั้งสองฎีกา

กองกฎหมาย
LEGAL AFFAIRS BUREAU

ผู้คัดค้านทั้งสองยื่นคำคัดค้านว่า ทรัพย์สินทั้ง ๔ รายการ เป็นทรัพย์สินที่ได้มาโดยการประกอบอาชีพสุจริตและบริสุทธิ์ ผู้คัดค้านทั้งสองมีรายได้จากการจำหน่ายน้ำบาดาล ผู้คัดค้านทั้งสองไม่เคยมีรายได้จากการขายยาเสพติดให้โทษ และคดีที่ผู้คัดค้านทั้งสองเคยถูกฟ้อง ศาลได้พิพากษายกฟ้องแล้ว ขอให้ศาลมีคำสั่งให้ยกคำร้องของพนักงานอัยการและคืนทรัพย์สินทั้งหมดแก่ผู้คัดค้านทั้งสอง

ศาลชั้นต้นไต่สวนแล้วมีคำสั่งให้ทรัพย์สินทั้ง ๔ รายการ พร้อมดอกผลตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง

ผู้คัดค้านทั้งสองอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ

ผู้คัดค้านทั้งสองฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้โต้แย้งกันรับฟังเป็นยุติว่า หลังจากสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินรับรายงานจากกองบังคับการปราบปรามขอความร่วมมือส่งเจ้าหน้าที่ร่วมสอบสวนคดีฟอกเงินของกลุ่มผู้กระทำความผิดมูลฐานรายพลตำรวจโทพงศ์พัฒน์ กับพวก กรณีมีพฤติกรรมการกระทำความผิดเกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ การพนัน และความผิดข้อหาฟอกเงิน ต่อมาสำนักงาน ป.ง. ได้รับรายงานจากกองกำกับการ ๕ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรณีดำเนินคดีอาญาแก่ผู้คัดค้านทั้งสองในความผิดข้อหาพร้อมกันก่อสร้าง แฝ้วถาง หรือเผาป่า หรือกระทำความผิดประการใดๆ อันเป็นการทำลายป่า หรือเข้ายึดถือหรือครอบครองป่าเพื่อตนเองหรือผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ มาตรา ๕๔ ร่วมกันปลูกฝายลำน้ำเข้าไปเหนือน้ำ ในน้ำ และใต้น้ำ ของแม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ ทะเลสาบที่ประชาชนใช้ร่วมกัน ตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. ๒๔๕๖ มาตรา ๑๑๗ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ อันเนื่องมาจากการตรวจสอบพบสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่ซึ่งสวนผังรีสอร์ทที่ใช้ประโยชน์เกินพื้นที่ราชพัสดุที่เช่า ๑๐ ไร่ เป็นบ้านพักหิน ๒ หลัง บ้านพักไม้ ๒ หลัง โรงสูบน้ำ พร้อมอุปกรณ์ และฝายน้ำล้นลักษณะเป็นคอนกรีตยาวประมาณ ๕๐ เมตร กั้นลำห้วย ๑ ฝาย ผู้คัดค้านทั้งสองให้การรับสารภาพ ศาลอาญาพิพากษาว่า ผู้คัดค้านทั้งสองมีความผิดตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๙ (๑) (๓), ๑๐๘ ทวิ วรรคสอง พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ มาตรา ๕๔, ๗๒ ตริ วรรคหนึ่ง พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. ๒๔๕๖ มาตรา ๑๑๗, ๑๑๘, ๑๑๘ ทวิ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ ตามคดีหมายเลขแดงที่ อ.๖๕๓/๒๕๕๘ คณะกรรมการธุรกรรมมีความเห็นว่า การก่อสร้างฝายบนพื้นที่บุกรุกและดึงน้ำเข้าไปใช้ในกิจการสวนผังรีสอร์ท เป็นการแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอันมีลักษณะเป็นการค้า การกระทำของผู้คัดค้านทั้งสองเป็นความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม เป็นความผิดมูลฐานตามมาตรา ๓ (๑๕) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และคณะกรรมการธุรกรรมมีคำสั่ง ย.๘๗/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๘ อายัดทรัพย์สินตามบัญชีรายการทรัพย์สินรวม ๑๗ รายการ ตามเอกสารหมายเลข ร.๑๓ ของผู้คัดค้านทั้งสอง

มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านทั้งสองประการแรกว่า ผู้ร้องมีอำนาจยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสองตกเป็นของแผ่นดินหรือไม่

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า การดำเนินการของคณะกรรมการธุรกรรมตั้งที่กล่าวมาล้วนเป็นไปตามมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากความผิดที่พลตำรวจโทพงศ์พัฒน์ถูกกล่าวหาเป็นความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓ (๙) ตามเอกสารหมายเลข ร.๕ ซึ่งเข้าข่ายความผิดฐานฟอกเงิน เมื่อพนักงานสอบสวนรายงานผลการจับกุมผู้คัดค้านทั้งสองในข้อหาความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปยังเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการธุรกรรมย่อมมีอำนาจนำเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการธุรกรรมได้ และเมื่อคณะกรรมการธุรกรรมเห็นว่ามีพยานหลักฐานเป็นที่เชื่อได้ว่าธุรกรรมใดของผู้คัดค้านทั้งสองเกี่ยวข้องหรืออาจเกี่ยวข้องกับความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงิน และมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าอาจมีการโอน จำหน่าย ยักย้าย ปกปิด หรือซ่อนเร้นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ไม่ว่าจะโดยผู้ใด ก็มีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นไว้ชั่วคราวได้ หากจะต้องเป็นกรณีพลตำรวจโทพงศ์พัฒน์เป็นผู้กระทำความผิดดังกล่าวเท่านั้น และเมื่อกรณีปรากฏหลักฐานเป็นที่เชื่อได้ว่าทรัพย์สินนั้นเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินย่อมมีอำนาจขอให้ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสองพร้อมดอกผลตกเป็นของแผ่นดินได้ ผู้ร้องจึงมีอำนาจยื่นคำร้องเป็นคดีนี้ ฎีกาของผู้คัดค้านทั้งสองในข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านทั้งสองประการต่อมามีว่าทรัพย์สินทั้ง ๑๗ รายการพร้อมดอกผลตามบัญชีรายการทรัพย์สินเอกสารหมายเลข ร.๑๓ เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดอันจะฟังมีคำสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดินหรือไม่

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า เมื่อข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติว่า ผู้คัดค้านทั้งสองถูกพนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด ฟ้องเป็นจำเลยในคดีหมายเลขแดงที่ อ.๖๕๓/๒๕๕๘ ของศาลอาญาในชั้นพิจารณาผู้คัดค้านทั้งสองให้การรับสารภาพ ศาลอาญาพิพากษาว่า ผู้คัดค้านทั้งสองมีความผิดตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๙ (๑) (๓), ๑๐๘ ทวิ วรรคสอง พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ มาตรา ๕๔, ๗๒ ตริ วรรคหนึ่ง พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. ๒๔๕๖ มาตรา ๑๑๗, ๑๑๘ ทวิ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ ลงโทษจำคุกและปรับ นับโทษผู้คัดค้านที่ ๒ ต่อจากโทษจำคุกในคดีอื่น ให้ผู้คัดค้านทั้งสองและบริวารออกจากที่ดินที่ยึดถือครอบครองและรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างผายกันน้ำ ตามสำเนาคำพิพากษาเอกสารหมายเลข ร.๓ ซึ่งคดีเป็นที่สุดแล้ว ประกอบกับแม้ผู้คัดค้านทั้งสองสร้างบ้านและแท็งก์น้ำไว้ก่อนจะมีการกันพื้นที่ส่วนนั้นออกไปเป็นเขตลุ่มน้ำชั้น ๒ แต่ผู้คัดค้านที่ ๑ เบิกความรับว่าหลังจากกันพื้นที่ออกไปก็ยังใช้น้ำจากแท็งก์น้ำในกิจการของสวนผึ้งรีสอร์ทอยู่ และปรากฏว่าฝายน้ำล้นที่ผู้คัดค้านทั้งสองก่อสร้างขึ้นก็ไม่ได้สร้างอยู่ในพื้นที่เขาเดิมหรือพื้นที่เขาใหม่แต่อย่างใด แต่สร้างห้วยสาธารณะที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน อันเป็นเหตุให้ทรัพยากรธรรมชาติได้รับความเสียหาย และเมื่อการสร้างฝายน้ำล้นล่งน้ำเข้าไปในลำห้วยดังกล่าวไม่ได้รับอนุญาตจากกรมเจ้าท่า จึงเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย ซึ่งตามฎีกาของผู้คัดค้านทั้งสองก็ไม่ได้โต้แย้งว่าการสร้างฝายน้ำล้นนั้นก่อสร้างได้โดยชอบด้วยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. ๒๔๕๖ แต่อย่างใด ทั้งปรากฏว่าผู้คัดค้านทั้งสองได้ใช้ฝายน้ำล้นและแท็งก์น้ำในกิจการของสวนผึ้งรีสอร์ทตลอดมา จึงฟังไม่ได้ว่าผู้คัดค้านทั้งสองไม่มีเจตนากระทำความผิดตามที่กล่าวอ้าง ฎีกาของผู้คัดค้านทั้งสองฟังไม่ขึ้น การกระทำความผิดของผู้คัดค้านทั้งสองเป็นการใช้ ยึดถือ และครอบครองทรัพยากรธรรมชาติ และเป็นการแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ

โดยมิชอบด้วยกฎหมายอันมีลักษณะเป็นการค้ำ เป็นความผิดมูลฐานเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามมาตรา ๓ (๑๕) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ กรณีจึงต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่าทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสองรวม ๑๗ รายการ เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดตามมาตรา ๕๑ วรรคท้าย ผู้คัดค้านทั้งสองจึงมีภาระการพิสูจน์หักล้างข้อสันนิษฐานดังกล่าวนี้

กรณีเงินในบัญชีธนาคารของผู้คัดค้านที่ ๑ ทรัพย์สินรายการที่ ๑๑ ถึงที่ ๑๓ ตามบัญชีรายการทรัพย์สินเอกสารหมายเลข ร.๑๓ ผู้คัดค้านทั้งสองฎีกาว่า ไม่ใช่เงินที่ได้จากการกระทำความผิดมูลฐาน

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า การที่ผู้คัดค้านที่ ๒ ซึ่งเป็นเจ้าของเกี่ยวข้องกับกิจการสวนผึ้งรีสอร์ทและกิจการอื่นๆ ทั้งหลายของตนเองดังกล่าวโดยตรงไม่มาเบิกความเป็นพยานเพื่อยืนยันถึงแหล่งที่มาของรายได้และทรัพย์สินของตนเองที่ปรากฏในบัญชีเงินฝากธนาคารต่างๆ ทำให้พยานหลักฐานของผู้คัดค้านทั้งสองมีน้ำหนักน้อย ลำพังคำเบิกความของผู้คัดค้านที่ ๑ และนางปาลิตาสองปากซึ่งเป็นเพียงการกล่าวอ้างลอยๆ เท่านั้น จึงยังไม่มีน้ำหนักเพียงพอที่จะรับฟังหักล้างข้อสันนิษฐานของกฎหมายดังกล่าวได้ ฎีกาของผู้คัดค้านทั้งสองข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

สำหรับห้องชุดทรัพย์สินรายการที่ ๑๕ ถึงที่ ๑๗ รวม ๓ ห้อง ของผู้คัดค้านทั้งสอง ตามบัญชีรายการทรัพย์สินเอกสารหมายเลข ร.๑๓ นั้น ผู้คัดค้านทั้งสองฎีกาว่า เป็นทรัพย์สินที่ได้มาโดยสุจริตไม่ใช่ได้มาจากการกระทำความผิดมูลฐานนั้น

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ผู้คัดค้านทั้งสองซื้อห้องชุดที่มีราคาสูงถึง ๓ ห้อง ขณะที่อ้างว่ายังต้องให้ผู้อื่นช่วยเหลือในการผ่อนชำระเป็นเงินจำนวนมากเกินกว่าความสามารถปกติของผู้คัดค้านทั้งสอง ทั้งอ้างว่าเงินที่กู้ยืมซึ่งต้องเสียดอกเบี้ยมีส่วนที่เหลือเก็บไว้เพื่อนำมาผ่อนชำระคืนแก่ธนาคารด้วย จึงเป็นเรื่องไม่สมเหตุสมผลที่ผู้คัดค้านทั้งสองจะซื้อห้องชุดทั้งสามห้องเพื่อภารกิจที่อ้างโดยที่ตนไม่มีรายได้เพียงพอเมื่อพิจารณาที่มาของเงินที่ผู้คัดค้านทั้งสองชำระแก่ผู้ขายก่อนกู้ยืมเงินและจดทะเบียนจำนองห้องชุดแก่ธนาคารรวมทั้งเงินที่อ้างว่าผ่อนชำระแก่ธนาคารซึ่งเป็นจำนวนสูงมากในแต่ละเดือน คำเบิกความพยานของผู้คัดค้านและพยานหลักฐานอื่นที่นำสืบมาดังกล่าวจึงไม่มีน้ำหนักเพียงพอที่จะหักล้างข้อสันนิษฐานของกฎหมายได้ ฎีกาของผู้คัดค้านทั้งสองในข้อนี้จึงฟังไม่ขึ้นเช่นกัน ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า ทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งสองรวม ๑๗ รายการ ตามบัญชีรายการทรัพย์สินเอกสารหมายเลข ร. ๑๓ พร้อมดอกผลเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดและต้องตกเป็นของแผ่นดิน ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของผู้คัดค้านทั้งสองฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ